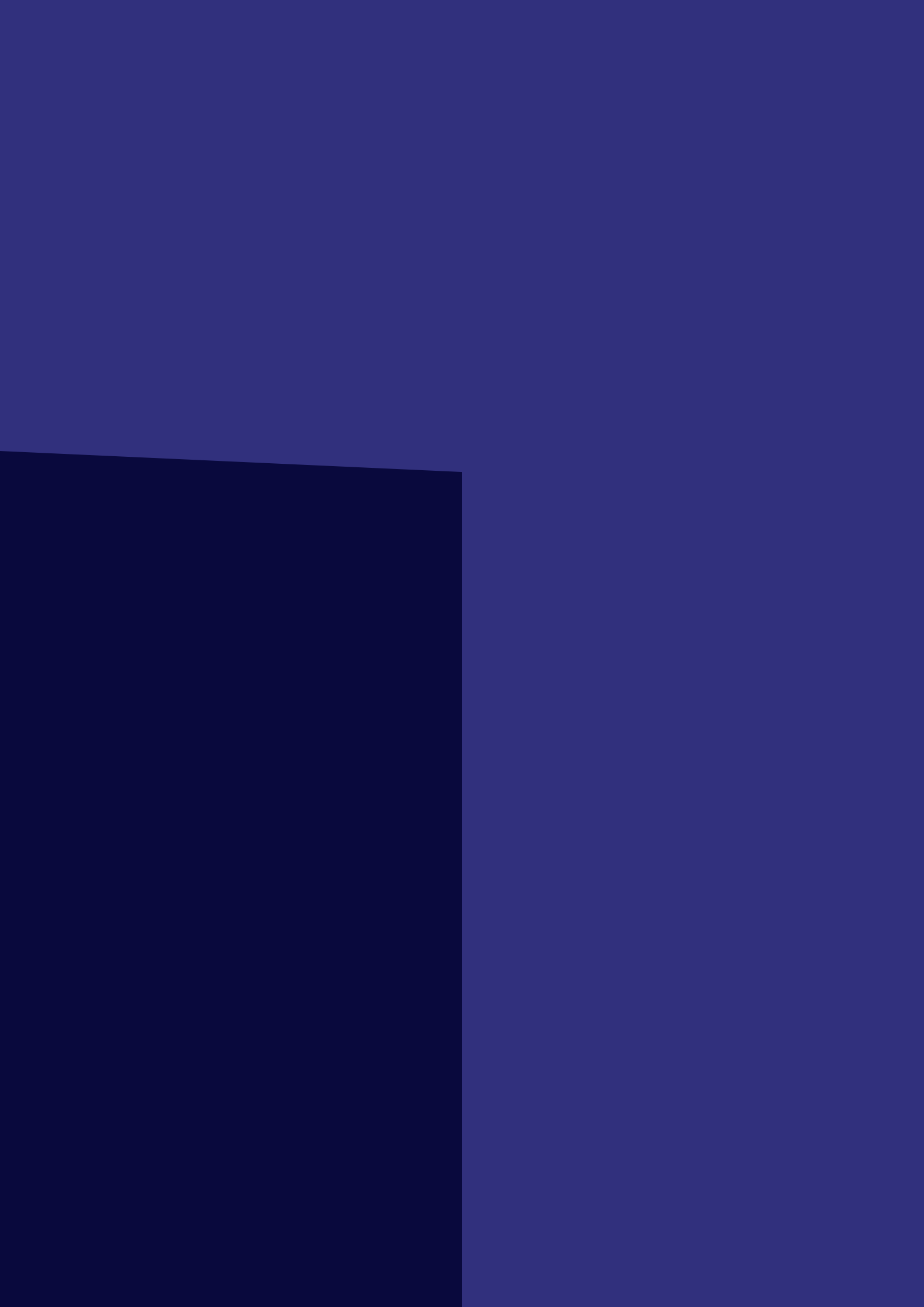

HSA

An tÚdarás Sláinte agus Sábháilteachta
Health and Safety Authority

Treoir Ghairid maidir le **Faireachas Sláinte** san Ionad Oibre

Clár na nÁbhar

Réamhrá	4
Cad is faireachas sláinte ann?	4
Cad é cuspóir an fhaireachais sláinte?	5
Cad é an rud nach faireachas sláinte é?	5
Cathain a bhíonn gá le faireachas sláinte?	6
Cad iad na critéir maidir le faireachas sláinte?	8
An bhfuil faireachas sláinte éigeantach?	9
Conas clár faireachais sláinte a chur ar bun?	9
Cad iad na modhanna tástála a úsáidtear i bhfaireachas sláinte?	10
Cé a dhéanfaidh an faireachas sláinte a shainaithint?	11
Cad atá le déanamh le torthaí faireachais sláinte?	11

Réamhrá

Tá sé mar aidhm ag an treoir ghearr seo cabhrú le fostóirí agus gairmithe sláinte atá ag obair thar a gceann tuiscint a fháil ar a gceanglais dhlíthiúla maidir le faireachas sláinte san ionad oibre. Leagtar béim ann freisin ar na príomhghnéithe atá le cur san áireamh agus clár faireachais sláinte á chur chun feidhme.

Moltar d'fhostóirí féachaint ar acmhainní an Údaráis um Shábháilteacht ar Bhóithre le haghaidh nuashonruithe ar reachtaíocht agus rialacháin, mar d'fhéadfadh athruithe tarlú tar éis am a bhfoilsithe. Níl an doiciméad seo ceaptha a bheith ina léirmhíniú dlíthiúil ar an reachtaíocht.

Cad is faireachas sláinte ann?

Sainmhínítear Faireachas Sláinte leis an Acht um Shábháilteacht, Sláinte agus Leas ag an Obair 2005 (Uimh. 10/2005) agus ciallaíonn sé “an t-athbhreithniú tréimhsiúil, chun sláinte a chosaint agus galar a bhaineann leis an obair a chosc, ar shláinte fostaithe, ionas go n-aithneofar aon éagsúlachtaí díobhálacha ina sláinte a d'fhéadfadh a bheith bainteach le dálaí oibre chomh luath agus is féidir”. Ceanglaítear faireachas sláinte le hAlt 22 den Acht um Shábháilteacht, Sláinte agus Leas ag an Obair 2005 (Uimh. 10/2005), nuair a mheastar go bhfuil gá leis mar gheall ar mheasúnú riosca nó mar a cheanglaítear leis an reachtaíocht.

Is clár córasach, rialta agus iomchuí é faireachas sláinte chun luathchomharthaí drochshláinte a bhaineann leis an obair a bhrath agus ansin gníomhú ar na torthaí. Is é an aidhm atá ann fostaithe atá i mbaol níos mó go bhforbróidh siad galair cheirde a shainaithint agus a chosaint agus éifeachtacht fhadtéarmach na mbeart chun rioscaí don tsláinte a rialú a sheiceáil.

Tá gá le clár faireachais sláinte i gcás nach féidir deireadh a chur le rioscaí trí ordlathas na rialuithe a chur chun feidhme agus in imthosca áirithe gan beann ar éifeachtacht na mbeart rialaithe. Ba cheart faireachas sláinte a bheith ina shásra is féidir le fostóirí a úsáid chun a chinneadh an bhfuil na gníomhaíochtaí coisctheacha atá ann faoi láthair in ordlathas na rialuithe éifeachtach. Tá sé de dhualgas ar an bhfostóir faireachas sláinte a chur ar fáil d'fhostaithe, i gcás ina measann an measúnú riosca gur gá sin agus i gcás ina gceanglaítear sin le rialacháin shonracha.

Cad é cuspóir an fhaireachais sláinte?

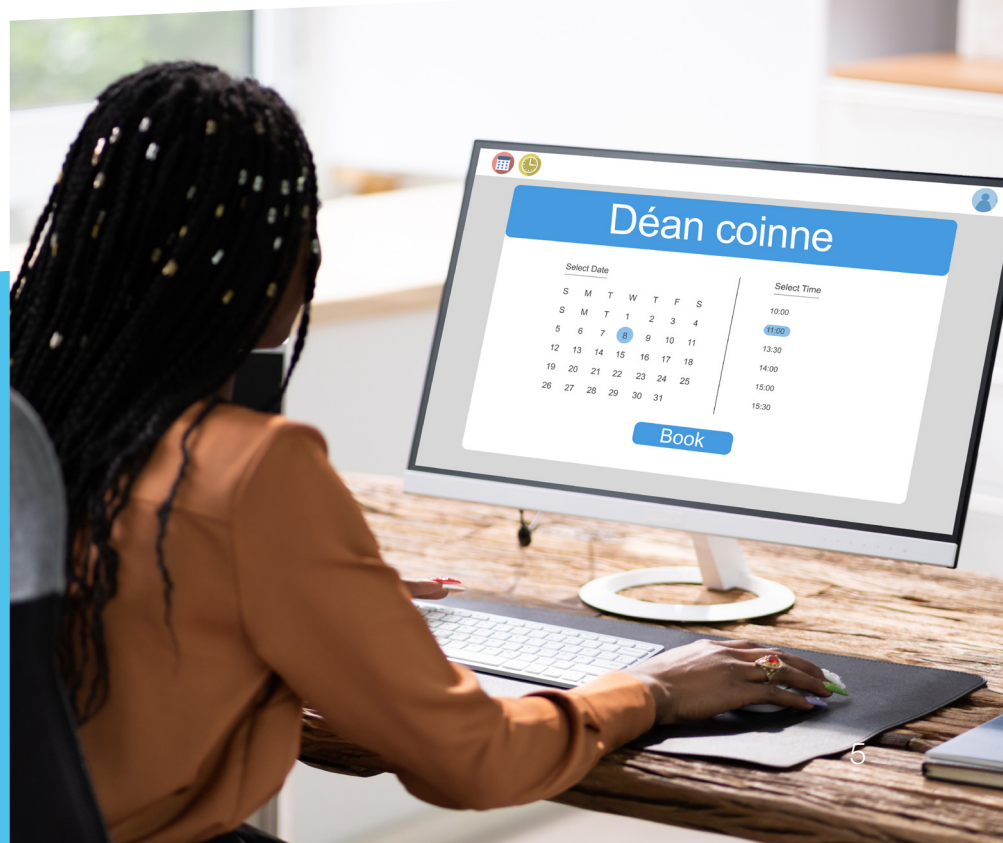
Tá gá le faireachas sláinte de réir an dlí nuair a leanann fostaithe de rioscaí sláinte a bheith acu in ainneoin na mbeart rialaithe a cuireadh chun feidhme. D'fhéadfadh rioscaí iarmharacha leanúint ar aghaidh fiú le rialuithe cuí, a d'fhéadfadh nach mbeadh iontaofa go hiomlán i gcónaí, in ainneoin seiceálacha críochnúla, oiliúint agus cothabháil. Tugtar breac-chuntas i reachtaíocht na hÉireann freisin ar chásanna sonracha ina bhfuil gá le faireachas sláinte. Is é is cuspóir don fhaireachas sláinte an méid seo a leanas a dhéanamh:

- éifeachtaí drochshláinte a bhaineann leis an obair a bhrath go luath d'fhonn idirghabháil a dhéanamh chun tuilleadh dochair a chosc agus chun an tsláinte a chosaint,
- sonraí a chur ar fáil chun cabhrú le fostóirí rioscaí sláinte a bhaineann leis an obair a mheas agus rialuithe níos fearr a thabhairt isteach chun éifeachtaí drochshláinte sa lucht saothair a chosc,
- béim a leagan ar bhearnaí i mbearta rialaithe san ionad oibre, agus ar an gcaoi sin aiseolas luachmhar a thabhairt don mheasúnú riosca chun nochtadh a laghdú,
- deis a chur ar fáil chun oideachas a chur ar fhostaithe maidir leis na rialuithe ar cheart dóibh cloí leo go comhsheasmhach chun a sláinte a chosaint, agus
- ligean d'fhostaithe imní a chur in iúl faoin gcaoi a dtéann an obair i bhfeidhm ar a sláinte.

Cad é an rud nach faireachas sláinte é?

- Féadfaidh an fostóir cláir sláinte eile a thairiscint san ionad oibre atá cosúil leis sin ach níor cheart iad a mheascadh le faireachas sláinte. Mar shampla, d'fhéadfadh fostóirí cláir aclaíochta, measúnuithe bainistíochta neamhláithreachta, tionscnaimh cur chun cinn sláinte a thairiscint a bhféadfadh brú fola, innéacs maise coirp, seiceálacha colaistéaróil a bheith san áireamh iontu. Is é an phríomhdhifríocht ná go bhfuil na cláir sláinte sin deonach nó mar chuid de bheartas an fhostóra, cé go gceanglaítear faireachas sláinte go dlíthiúil faoin reachtaíocht sláinte agus sábháilteachta ceirde.
- Ní scrúdú sonracha forordaithe oiriúnachta chun oibre é faireachas sláinte mar atá leagtha amach san Acht um Shábháilteacht, Sláinte agus Leas ag an Obair 2005 (Uimh. 10/2005), mar shampla scrúdú leighis chun oibriú in aer comhbhrúite nó tumadóireacht ag an obair.

Uaireanta is féidir cláir sláinte eile agus modhanna faireachais sláinte eile a chomhcheangal, mar shampla nuair a chuirtear tástálacha bunlíne faireachais sláinte san áireamh le scagthástáil réamhfhostaíochta d'fhostaí a chuirfear i dtimpeallacht oibre torannach. Tá sé seo éifeachtach ó thaobh costais d'fhostóirí agus tairbheach d'fhostaithe.

Cathain a bhíonn gá le faireachas sláinte?

- Nuair a bheidh na measúnuithe riosca curtha i gcrích, sainaitheofar guaiseacha san ionad oibre agus cuirfear bearta rialaithe i bhfeidhm chun na rioscaí a mhaolú. Má mhaireann rioscaí iarmharacha nó má tá ceanglas dlíthiúil ann maidir le faireachas sláinte (amhail nochtadh torainn ar ardleibhéal) a d'fhéadfadh dochar a dhéanamh do shláinte fostaithe, beidh gá le céimeanna breise, agus d'fhéadfadh faireachas sláinte a bheith ar cheann acu sin.
- Ó thaobh an dlí de, teastaíonn faireachas sláinte in Éirinn i reachtaíocht shonrach sláinte agus sábháilteachta mar atá leagtha amach sa tábla thíos:

Guais/Nochtadh	Gníomh/Rialachán	Sonra
Rioscaí a sainaitheodh sa mheasúnú riosca	An tAcht um Shábháilteacht, Sláinte agus Leas ag an Obair, 2005 (Uimh. 10/2005)	A chinntiú go bhfuil faireachas sláinte oiriúnach do na rioscaí do shábháilteacht, do shláinte agus do leas a shainaitheodh sa mheasúnú riosca faoi Alt 19, a chur ar fáil dá fhostaithe.
Aispeist	Na Rialacháin um Shábháilteacht, Sláinte agus Leas ag an Obair (Neamhchosaint ar Aispeist) 2006 (I.R. Uimh. 386/2006) agus arna leasú	I gcás ina bhfuil nochtadh nó nochtadh dóchúil do dheannach ó aispeist nó go ndéantar socrúite ábhartha ina bhfuil aispeist le haghaidh measúnuithe sláinte lena n-áirítear faireachas sláinte d'fhostaithe.
Radaíocht optúil shaorga	Na Rialacháin um Shábháilteacht, Sláinte agus Leas ag an Obair (Feidhm Ghinearálta) (Leasú) 2010 (I.R. Uimh. 176/2010)	A chinntiú go bhfuil faireachas iomchuí sláinte ar fáil i gcás ina léirítear i measúnú riosca go bhfuil riosca ann lena n-áirítear fostaithe atá gan chosaint ar radaíocht optúla saorga os cionn teorainnluach nochtá.
Gníomhaithe bitheolaíochta	Na Rialacháin um Shábháilteacht, Sláinte agus Leas ag an Obair (Gníomhairí Bitheolaíochta), 2013 (I.R. Uimh. 572/2013) agus arna leasú	I gcás ina sainaitheodh riosca don tsláinte i measúnú riosca an oibreáin bhitheolaíoch, cuirtear faireachas sláinte ar fáil d'fhostaithe.
Oibreáin cheimiceacha	Na Rialacháin um Shábháilteacht, Sláinte agus Leas ag an Obair (Gníomhairí Ceimiceacha), 2001 (I.R. Uimh. 619/2001) agus arna leasú	Tá sé de dhualgas ar gach fostóir foráil a dhéanamh maidir le faireachas cuí sláinte a chur ar fáil, faoi fhreagracht gairmí cúraim sláinte ceirde, do na fostaithe sin a nochtann measúnú riosca a shonraítear faoi Rialachán 4 riosca dá sábháilteacht agus dá sláinte. Beidh faireachas sláinte éigeantach d'fhostaithe nuair a liostaítear teorainnluach bitheolaíoch d'oibreán ceimiceach guaiseach i Sceideal 2 nó i gcód cleachtais formheasta agus beidh sé de dhualgas ar an bhfostóir a áirithiú go gcuirfear fostaithe ar an eolas faoin gceanglas sin sula sannfar iad do chúram lena mbaineann riosca nochtá d'oibreán ceimiceach guaiseach a bhfuil teorainnluach bitheolaíoch liostaithe ina leith i Sceideal 2 a ghabhann leis na Rialacháin — Luaidhe agus a comhdhúile ianacha.
Substaintí atá carcanaigineach, só-ghineach agus tocsaineach don atáirgeadh (CMRanna)	Na Rialacháin um Shábháilteacht, Sláinte agus Leas ag an Obair (Carcanaiginí, Só-ghineacha agus Substaintí atá Tocsaineach don Atáirgeadh) 2024 (I.R. Uimh. 122/2024)	Ní mór faireachas sláinte a chur ar fáil d'fhostaithe atá nochtá do shubstaintí Carcanaigineacha (catagóir 1A nó 1B), Só-ghineach (catagóir 1A nó 1B), nó Tocsaineach don atáirgeadh (catagóir 1A nó 1B). Ceanglaítear le HMP ina bhfuil substaintí carcanaigineacha, só-ghineacha, atá tocsaineach don atáirgeadh agus lena n-áirítear drugaí a aicmítear mar dhrugaí Carcanaigineacha (catagóir 1A nó 1B), Só-ghineacha (catagóir 1A nó 1B), nó Tocsaineacha don atáirgeadh (catagóir 1A nó 1B) faireachas sláinte a chur ar fáil d'fhostaithe.

Réimse Leictreamaighnéadach	Na Rialacháin um Shábháilteacht, Sláinte agus Leas ag an Obair (Réimsí Leictreamaighnéadacha), 2016 (I.R. Uimh. 337/2016)	Cinnteoídh fostóir go gcuirfear faireachas iomchuí sláinte ar fáil d'fhostaithe a nochtann measúnú riosca dá sláinte.
Tionscail eastóscacha - dromchla nó faoi thalamh nó trí dhruileáil ar tír nó amach ón gcósta	Na Rialacháin um Shábháilteacht, Sláinte agus Leas ag an Obair (Tionscail Eastósctha), 1997 (I.R. Uimh. 467/1997)	Beidh sé de dhualgas ar gach fostóir faireachas sláinte a chur ar fáil dá fhostaithe nó dá fhostaithe de réir mar is gá.
Láimhsíú	Na Rialacháin um Shábháilteacht, Sláinte agus Leas ag an Obair (Feidhm Ghinearálta) 2007, Caibidil 4 de Chuid 2: Láimhseáil Láimhe Ualaí (I.R. 299/2007)	I gcás nach féidir an gá le láimhseáil ualaí de láimh ag fostaíthe an fhostóra a sheachaint, stáisiúin oibre a eagrú sa chaoi is go mbeidh an láimhseáil sin chomh sábháilte agus chomh sláintiúil agus is féidir, agus nuair atá faireachas sláinte á dhéanamh i ndáil le láimhseáil ualaí de láimh ag fostaíthe, na fachtóirí riosca iomchuí atá leagtha amach i Sceideal 3 a chur san áireamh.
Obair Oíche	Na Rialacháin um Shábháilteacht, Sláinte agus Leas ag an Obair (Feidhm Ghinearálta) 2007 (I.R. Uimh. 299/2007) Caibidil 3 — Obair Oíche agus Obair Shilte	Tá gá le measúnú sláinte go dlíthiúil d'oibríthe oíche chun a sláinte a mheas agus a chinneadh an bhféadfadh aon riochtaí míochaine cosc a chur orthu obair oíche a dhéanamh. Ba cheart measúnuithe sláinte a dhéanamh arís agus arís eile go rialta chun a chinneadh an bhfuil aon éifeachtaí díobhálacha sláinte ag obair oíche. Is féidir an próiseas seo a mheas ansin mar chineál faireachais sláinte.
Torann	Na Rialacháin um Shábháilteacht, Sláinte agus Leas ag an Obair (Feidhm Ghinearálta) 2007, Caibidil 1 de Chuid 5 Rialú Torainn ag an Obair (I.R. 299/2007)	Cuirtear faireachas sláinte ar fáil do na fostaíthe sin a nochtann measúnú riosca dá sláinte, lena n-áirítear má sháraíonn nochtadh an luach gníomhaíochta uachtaraí, seiceáil éisteachta ag liachleachtóir a chur ar fáil; más rud é os cionn an luach gníomh níos ísle, a thairiscint tástáil closmhéadrachta.
Cairéil	Na Rialacháin um Shábháilteacht, Sláinte agus Leas ag an Obair (Cairéil) 2008 (I.R. Uimh. 28/2008) agus arna leasú	I gcás ina gcuirfear faireachas sláinte ar fáil, áiritheoidh an fostóir go gcuirfear faireachas sláinte den sórt sin ar fáil sula sannfar na daoine sin do ghníomhaíochtaí oibre ar leith sa chairéal.
Creathadh	Na Rialacháin um Shábháilteacht, Sláinte agus Leas ag an Obair (Feidhm Ghinearálta) 2007, Caibidil 2 de Chuid 5 Rialú ar Chreathadh ag an Obair (I.R. 299/2007)	Cinnteoídh an fostóir go gcuirfear faireachas iomchuí sláinte ar fáil do na fostaíthe sin a nochtann measúnú riosca dá dtagraítear i Rialachán 136 riosca dá sláinte, lena n-áirítear fostaíthe a nochtar do chreathadh meicniúil os cionn luach gníomhaíochta nochtta.
Duine óg	Na Rialacháin um Shábháilteacht, Sláinte agus Leas ag an Obair (Feidhm Ghinearálta) 2007, Caibidil 1 de Chuid 6 Cosaint Leanáí agus Daoine Óga (I.R. 299/2007)	Ní mór d'fhostóir faireachas sláinte a sholáthar má aithníonn measúnú riosca do shábháilteacht nó do shláinte nó d'fhorbairt fhisiciúil nó mheabhrach linbh nó duine óig. Áirítear leis seo measúnuithe sláinte réamhshannta sula sanntar iad d'obair oíche, seiceálacha rialta, agus an duine aonair (agus a gcaomhnóir) a chur ar an eolas faoi thorthaí.

Cad iad na critéir maidir le faireachas sláinte?

Chun a mheas go bhfuil faireachas sláinte iomchuí, ní mór na critéir seo a leanas a chomhlíonadh.

Ba cheart don fhostóir dul i gcomhairle le gairmí sláinte ceirde agus an gá atá le faireachas sláinte á chinneadh acu:

1

Sainaithin cibé acu atá nó nach bhfuil éifeacht dhíobhálach inaitheanta ar an tsláinte ag baint le nochtadh don láthair oibre. Éilíonn sé seo fianaise a léiríonn gur féidir le gníomhaíocht oibre ar leith nó nochtadh a bheith ina chúis le héifeachtaí díobhálacha sláinte nó breoiteacht. Mar shampla, tá fianaise shoiléir ann go bhféadfadh éifeachtaí díobhálacha sláinte a bheith mar thoradh ar nochtadh do na nithe seo a leanas; aispeist, luaidhe, silice chríostalta inánálaithe (RCS), torann nó creathadh

2

An dóchúlacht go mbeidh éifeachtaí díobhálacha sláinte mar thoradh ar an ngníomhaíocht oibre a chinneadh. Braitheann sé sin ar éifeachtacht na mbeart rialaithe agus ar an bhféidearthacht nochtta. Mar shampla, má úsáidtear Trealamh Cosanta Pearsanta (TCP) in ionad rialuithe innealtóireachta níos láidre, smaoinigh ar fhaireachas sláinte mar gheall ar an bhféidearthacht nach n-úsáidtear, nach gcothaítear ná nach mbainistítear TCP go héifeachtach.

3

Ba cheart teicnící bailí ísealriosca a úsáid chun tásca ar éifeachtaí díobhálacha ar an tsláinte de dheasca na gníomhaíochta oibre a bhrath. Ionas go measfar go bhfuil faireachas sláinte oiriúnach, níor cheart an fostaí a nochtadh do riosca nó díobháil neamhriachtanach le linn imscrúduithe leighis. Mar shampla, ní mheastar a thuilleadh gur gnáthnós iad tástálacha amhail x-ghathanna maidir le faireachas sláinte, ach amháin má chinneann liachleachtóir cláraithe go bhfuil gá cliniciúil sonracha leis an tástáil.

4

Ba cheart céim folaigh inaitheanta a bheith ann; nó go bhfuil céim shiomptómach ann, nó go bhfuil céim luath sa ghalar atá inbhraite sa chéim réamhchliniciúil, chun gur féidir an galar ceirde a bhainistiú a luaithe is féidir chun galracht nó básmhaireacht a laghdú, agus chun éifeachtacht fhadtéarmach na mbeart chun rioscaí don tsláinte a rialú a sheiceáil.

An bhfuil faireachas sláinte éigeantach?

Cinntoidh gach fostóir **go gcuirfear ar fáil** faireachas sláinte a shainnítear leis an measúnú riosca ar fáil dá fhostaithe nó dá fhostaithe. Sa chás **go gcuireann an fostóir ar fáil** faireachas sláinte, féadfaidh na fhostaithe leas a bhaint as más mian leo, ach féadfaidh siad rogha a dhéanamh gan é a fháil. Moltar aon diúltú páirt a ghlacadh i bhfaireachas sláinte a dhoiciméadú.

Tá sé **éigeantach** d'fhostaithe faireachas sláinte a dhéanamh i gcás ina bhfuil teorainnluach bitheolaíoch (BLV) le haghaidh oibreán ceimiceach guaiseach a liostaítear i Sceideal 2 de na Rialacháin um Shábháilteacht, Sláinte agus Leas ag an Obair (Oibreáin Cheimiceacha) 2001 (I.R. Uimh. 619/2001) nó i gCód Cleachtais 2024 maidir leis na Rialacháin um Shábháilteacht, Sláinte agus Leas ag an Obair (Oibreáin Cheimiceacha) (2001-2021) & na Rialacháin um Shábháilteacht, Sláinte agus Leas ag an Obair (Carcanaiginí, Só-ghineacha agus Substaintí atá tocsaineach don atáirgeadh) (2024) maidir le **luaidhe agus a comhdhúile ianacha** a úsáid. Is é dualgas an fhostóra ansin a áirithiú go gcuirtear fhostaithe ar an eolas faoin gceanglas sin sula sanntar iad do thasc lena mbaineann riosca nochta d'oibreán ceimiceach guaiseach a bhfuil teorainnluach bitheolaíoch (BLV) liostaithe ina leith, agus go bhfuil faireachas sláinte éigeantach.

Conas clár faireachais sláinte a chur ar bun?

Mar fhostóir, is ceanglas dlíthiúil é clár faireachais sláinte a chur chun feidhme i gcás ina n-éilíonn rioscaí san ionad oibre é. Chun comhlíonadh a áirithiú agus a éifeachtacht a uasmhéadú, tá sé ríthábhachtach an clár a phleanáil go cúramach ionas go gcomhlíonfaidh sé ní hamháin oibleagáidí éigeantacha ach go gcuirfear in oiriúint é freisin chun freastal ar riachtanais shonracha an ghnólachta, lena n-áiritheofar go leithdháilfear acmhainní go héifeachtúil. Ba cheart an méid seo a leanas a chur san áireamh agus clár faireachais sláinte á phleanáil:

- Cé a bheidh freagrach as an gclár faireachais sláinte a bhainistiú a shainníthine. D'fhéadfadh meascán de phearsanra, maoirseoirí nó bainisteoirí seirbhíse sláinte ceirde inmheánacha nó seachtracha a bheith i gceist leis sin. Beidh sé seo éagsúil ag brath ar mhéid agus ar chineál an ghnó.
- Na ról agus na freagrachtaí a leagan amach agus a chinntiú go bhfuil pearsanra freagrach inniúil chun a gcuid dualgas a chomhlíonadh.

- Measúnú riosca a dhéanamh chun fhostaithe atá i mbaol agus iad siúd a bhfuil faireachas sláinte de dhíth orthu a shainníthint. Modhanna tástála cuí a roghnú.
- Clúdach iomlán ar gach fostaí a sheachaint mar d'fhéadfadh sé a bheith ina mhí-úsáid acmhainní agus d'fhéadfadh torthaí míthreoracha a bheith aige.
- A chinntiú go ngabhann an clár faireachais sláinte fhostaithe a bhogann go hinmheánach idir ranna, mar shampla oibríthe cothabhála, cianoibríthe agus sealoibríthe. Ní fhéadfaidh fostaí a bheith ag obair ar dtús i réimse a éilíonn faireachas sláinte nuair a fhostaítear iad, áfach, le linn na fostaíochta, féadfaidh siad bogadh go dtí réimse a éilíonn faireachas sláinte.
- Dul i gcomhairle le fhostaithe agus lena n-ionadaithe maidir le faireachas sláinte. Is féidir leis sin cabhrú lena áirithiú go gcuirfear oideachas ar fhostóirí maidir leis na rioscaí atá ann agus treisíonn sé an tábhacht a bhaineann leis na bearta rialaithe a chur chun feidhme chun a sláinte a chosaint.
- Gach gné den fhaireachas sláinte a chur in iúl do na fhostaithe agus d'ionadaithe na bhfostaithe.
- A chinntiú go ndeonaíonn fhostaithe toiliú agus go gcomhlíonann an fhaisnéis uile a bhaineann le nós imeachta faireachais sláinte, úsáid torthaí, agus torthaí a chur in iúl an Rialachán Ginearálta maidir le Cosaint Sonraí (RGCS).
- A chinntiú go bhfuil beartas comhaontaithe ann maidir le critéir leighis chun diagnóis a dhéanamh ar ghalair ceirde. Leis an bhfaireachas sláinte, ba cheart féachaint le haon ghalair ceirde a bhfuil conair dhiagnóiseach shainithe acu a shainníthint.
- Nuair a bheidh an faireachas sláinte curtha i gcrích, athbhreithniú a dhéanamh ar na torthaí in éineacht leis an measúnú riosca agus na hathruithe is gá a dhéanamh do dhaoine aonair nó i dteannta a chéile i gcás inarb ábhartha.

Cad iad na modhanna tástála a úsáidtear i bhfaireachas sláinte?

Braithfidh na modhanna tástála a úsáidfear i bhfaireachas sláinte ar an ngníomhaíocht oibre atá á déanamh agus ar na rioscaí a bhaineann leis d'fhostaithe. Ba cheart don fhostóir a bheith ar an eolas freisin faoi aon cheanglais shonracha a luaitear sa reachtaíocht ábhartha agus sna cóid chleachtais ghaolmhara agus sna treoirlínte maidir leis na measúnuithe ábhartha atá le déanamh.

Seo a leanas samplaí de mhodhanna tástála a úsáidtear i gcláir faireachais sláinte:

- **Féin-thuairisciú ar airíonna**, mar shampla má tá sé ag obair le ceimiceáin a d'fhéadfadh a bheith ina gcúis le dheirimíteas nuair a bhíonn comharthaí le feiceáil go hiondúil ar dtús don duine aonair, tá féinscrúdú agus féin-thuairisciú na hairíonna thar a bheith tábhachtach. Ní éireoidh leis seo ach amháin má tá a fhios ag fostaithe cad ba cheart a bheith ag faire amach dó, cad ba cheart a thuairisciú agus cé dó ar cheart é sin a thuairisciú. Tá oideachas agus oiliúint fostaithe ríthábhachtach.
- **Ceistneoirí** ina bhfuil sraith ceisteanna a bhaineann le gníomhaíochtaí oibre an fhostaí agus na héifeachtaí sláinte a bhaineann leis an ngníomhaíocht oibre.
- **Iniúchadh arna dhéanamh ag duine freagrach** (pearsanra neamhliachta). Is féidir an duine sin a oiliúint chun seiceálacha bunúsacha a dhéanamh amhail cigireachtaí craicinn le haghaidh comharthaí gríos. D'fhéadfadh gurb é/í sin seo an garchabhróir, maoirseoir nó ionadaí sábháilteachta. Is féidir an modh seo a úsáid nuair a mheastar go bhfuil na rioscaí don tsláinte íseal, agus go bhfuil comharthaí an nochtá inbhraite go héasca.
- **Scrúduithe leighis arna ndéanamh ag pearsanra leighis** (Altra Cláraithe/ Lia-Chleachtóir Cláraithe atá oilte sa leigheas/sláinte cheirde más féidir), mar shampla, cigireacht ar an gcluas roimh thástáil éisteolaíochta, scrúdú brollaigh ar fhostaí atá nochtá d'aispeist.
- **Faireachas leighis** arna dhéanamh ag gairmí leighis, mar shampla tástáil feidhme scamhóg, éisteolaíocht.
- Tá **faireachán bitheolaíoch** ar a dtugtar bithfhairéachán freisin, iomchuí chun an rónochtadh a bhrath a luaithe agus atá modheolaíochtaí seanbhunaithe ar fáil lena n-úsáid i bhfaireachas sláinte. D'fhéadfaidís a bheith an-úsáideach chun substaintí a bhrath a bhféadfadh roinnt bealaí iontrála isteach sa chorp a bheith acu, mar shampla, d'fhéadfadh nochtadh dé-iscianáite tarlú trí ionanálú deirmeach agus/nó ionanálú.
- Is éard is **monatóireacht ar éifeacht bhitheolaíoch** ann an próiseas lena dtomhaistear athruithe bitheolaíocha nó marcóirí i nduine aonair chun measúnú a dhéanamh ar na héifeachtaí a bhaineann le nochtadh do shubstaint ghuaiseach. Baineann sé le monatóireacht a dhéanamh ar tháscairí bitheolaíocha sonracha (m.sh., einsímí, meitibilítí, nó athruithe fiseolaíocha) a léiríonn conas a idirghníomhaíonn substaint leis an gcomhlacht.

Is féidir modhanna iomadúla a úsáid i gclár sonrath faireachais sláinte amháin, mar shampla ceistneoir sláinte, faireachas leighis, scrúdú leighis agus faireachán bitheolaíoch a úsáid mar chlár faireachais sláinte le haghaidh nochtadh dé-ísicianáite.

Féach tuilleadh samplaí thíos.

- **Nochtadh d'íogróirí riospráide:**
D'fhéadfadh féintuairisciú siomptóm nó ceistneoir mar mheasúnú tosaigh a bheith i gceist leis an gcineál iomchuí faireachais sláinte. Sa chás go dtuairiscítear siomptóim, d'fhéadfaí fostaithe ábhartha a chur ar aghaidh chuig pearsanra leighis le haghaidh tuilleadh imscrúdaithe. Féadfar faireachas leighis a dhéanamh freisin amhail tástáil feidhme scamhóg.
- **Ag obair le haispeist:**
Nochtfar an riosca d'fhostaithe d'ionanálú snáithíní aispeiste. Ceann de na tástálacha cuí a bheidh le críochnú ná scrúdú ar an gciste ag liachleachtóir cláraithe. Tá sé seo sonraithe sna rialacháin ábhartha.
- **Nochtadh do leibhéil arda torainn:**
D'áireofaí ar na teicnící faireachais sláinte a d'úsáidfe seiceálacha closmhéadrachta agus éisteachta.

Cé a dhéanfaidh an faireachas sláinte a shainiúint

De ghnáth, cuirtear clár faireachais sláinte ar bun le hionchur ó ghairmí sláinte ceirde inniúil. Ansin, ag brath ar na modhanna a úsáidtear, d'fhéadfadh sé gurb é an fostóir nó an fostaí ainmnithe le haghaidh féintuairisciú nó comhlánú ceistneoirí le hionchur ó ghairmithe sláinte ceirde, de réir mar is gá.

Agus leas á bhaint as seirbhísí seachtracha, cinntigh go bhfuil an duine/na daoine inniúil. Seiceáil an bhfuil cáilíocht sa leigheas/ sláinte cheirde ag an dochtúir leighis agus/ nó ag an altra agus an bhfuil an taithí agus an t-eolas is gá aige chun measúnú a dhéanamh ar na héifeachtaí sláinte a bhaineann leis an nguais/gníomhaíocht oibre.

Áirítear na nithe seo a leanas ar shamplaí de cháilíochtaí lianna agus altraí a chuireann cúram leighis ceirde ar fáil in Éirinn:

- Speisialtóir Lianna Ceirde
- Sainchláraitheoirí (SpR), atá ag obair ar shocrúchán, mar shampla in oiliúint
- Lianna Ceirde (OPanna), lianna a bhfuil cáilíocht iarchéime acu sa leigheas ceirde (LFOM, MFOM nó cáilíocht aitheanta eile)
- Lianna Cláraithe, bíodh oiliúint fhoirmiúil nó cáilíochtaí iarchéime sa leigheas ceirde acu nó ná bíodh
- Lianna Cláraithe i scéimeanna oiliúna féinstiúrtha
- Altra Ginearálta Cláraithe le Cáilíochtaí Sláinte Ceirde

Cad atá le déanamh le torthaí faireachais sláinte?

Ní mór taifid a choinneáil ar feadh tréimhse iomchuí mar a shonraítear sa reachtaíocht ábhartha, mar shampla sonraítear sna Rialacháin Aispeiste 40 bliain tar éis an mheasúnaithe dheireanaigh. Ní mór cloí i gcónaí le riachtanais an RGCS chun taifid a choinneáil.

Faireachas Sláinte

Tá cineálacha éagsúla taifead ann nach mór a choinneáil ag brath ar an gcineál faireachais sláinte a dhéantar, mar atá leagtha amach sa tábla thíos.

An cineál taifid	Clár na nÁbhar	Coinneáil agus rúndacht
Taifead sláinte	<ul style="list-style-type: none">- Sonraí pearsanta an fhostaí- An cineál oibre a rinneadh- Dáta tosaithe na fostaíochta- Siomptóim féintuairiscithe (más infheidhme)- Torthaí an cheistneora- Moltaí maidir le bearta coisctheacha nó cosantacha	<ul style="list-style-type: none">- Níl aon fhaisnéis mhíochaine rúnda ann- Arna choinneáil ag an bhfostóir
Taifead leighis	<ul style="list-style-type: none">- Faisnéis mhionsonraithe leighis- Torthaí an fhaireachais sláinte a rinneadh- Bearta coisctheacha nó cosanta ábhartha bunaithe ar scrúduithe nó tástálacha leighis	<ul style="list-style-type: none">- Coinnithe agus daingnithe ag pearsanra liachta- Níor nochtadh é gan toiliú an fhostaí
Taifid ar nochtadh	<ul style="list-style-type: none">- Taifid ar nochtadh fostaithe do shubstaintí tocsaineacha, d'oibreáin fhisiceacha nó bhítheolaíocha dhíobhálacha, do charcanaiginí, do shó-ghineacha nó do shubstaintí atá tocsaineach don atáirgeadh	<ul style="list-style-type: none">- Braitheann ceanglais choinneála ar rialacháin a bhaineann le neamhchosaintí sonracha
Cláir sláinte ceirde	<ul style="list-style-type: none">- Taifid d'fhostaithe a nochtar d'aispeist nó d'ábhair ina bhfuil aispeist (seachas nochtadh íseal treallach mar a shonraítear i rialachán 5b de na Rialacháin um Shábháilteacht, Sláinte agus Leas ag an Obair (Neamhchosaint ar Aispeist) 2006-2010)	<ul style="list-style-type: none">- Coinnithe de réir rialacháin sláinte ceirde maidir le nochtadh d'aispeist

Ní bheidh Faireachas Sláinte tairbheach ach amháin má ghníomhaíonn an fostóir ar na torthaí

Ní bheidh faireachas sláinte tairbheach ach amháin má ghníomhaíonn an fostóir ar na torthaí. Ba chóir go mbeadh sé soiléir cén uair agus cén fáth ar chóir fostaithe a tharchur le haghaidh scrúduithe leighis. Ní mór na gníomhaíochtaí iomchuí a dhéanamh, áireofar leis sin athbhreithniú a dhéanamh ar an measúnú riosca agus a áirithiú i gcás ina gcuirfear rialuithe breise ábhartha i bhfeidhm chun an riosca a laghdú a mhéid is indéanta le réasún.

Má aimsítear gníomhaíocht nó post áirithe atá fritásctha go míochaine d'fhostaí, ní mór don fhostóir gach iarracht réasúnach a dhéanamh réiteach cuí nó obair mhalartach a fháil nuair is féidir. Ba cheart comhairle a lorg ó ghairmí sláinte ceirde maidir le haon drochshláinte a d'fhéadfadh a bheith ann a bhaineann leis an obair.

Is féidir le cláir faireachais sláinte cleachtais oibre shábháilte agus bearta cosanta sláinte a threisiú freisin i gcás nach dtugtar aon athruithe faoi deara i dtorthaí faireachais sláinte na bhfostaithe.

Athbhreithniú tréimhsiúil a dhéanamh ar an gclár faireachais sláinte ina iomláine nó é a mhodhnú i bhfianaise cleachtais oibre fheabhsaithe nó de réir mar a athraíonn córais/próisis san ionad oibre.

Ceanglaítear le reachtaíocht áirithe ar an bhfostóir fógra i scríbhinn a thabhairt don Údarás agus gach taifead sláinte a choimeádann an chuideachta a chur ar fáil don Údarás má scoireann an chuideachta fostóirí de bheith ag trádáil, mar shampla Rialacháin Aispeiste agus Rialacháin Torainn.

Eolas Breise agus Acmhainní

Chun tuilleadh eolais a fháil,
féach Suíomh Gréasáin ÚSS.

Déan teagmháil lenár nDeasc Chabhrach:

Ríomhphost: contactus@hsa.ie
Guthán: 0818 289 389
nó tabhair cuairt ar: www.hsa.ie

ISBN: 978-1-84496-307-2

Uimhir choda: HSA0532

HSA

An tÚdarás Sláinte agus Sábháilteachta
Health and Safety Authority